

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU PŘI ZŠ A MŠ ALBRECHTIČKY

Albrechticky 71

NÁZEV PROGRAMU:

ŠKOLA PRO ŽIVOT

Ředitelka školy: Mgr. Hana Růžová

Kontakt: 556 428 018

E-mail: zs@albrechticky.cz

OBSAH:

Cíle vzdělávání v ŠD:.....	3
Klíčové kompetence:.....	3
Obsah vzdělávání v ŠD:.....	4
Tematický plán činností v ŠD:.....	5
Formy vzdělávání v ŠD:.....	7
Materiální podmínky.....	8
Ekonomické podmínky.....	8
Personální zabezpečení.....	8
Hodnocení:.....	9
Podmínky pro činnost žáků se SVP.....	9
Bezpečnost při činnostech ve ŠD.....	9
Podmínky pro přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD.....	10
Práva a povinnosti dětí.....	10
Pravidla naší ŠD.....	10

1. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠD

Cílem výchovy ve ŠD je všestranně harmonicky rozvinutý člověk, odolný vůči negativním vlivům, připravený pro život ve stávající společnosti, vybavený žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji. ŠVP ŠD navazuje, rozšiřuje a doplňuje **ŠVP ZV Škola pro život**.

Cílem výchovné práce je:

- Učit děti komunikaci, spolupráci a toleranci.
- Vnímat druhého člověka, ale i sebe jako jedinečnou osobnost.
- Vést děti k samostatnému rozhodování a tvorbě postojů
- Vést děti k uvědomování si svých práv a povinností
- Posilovat pocit jistoty a sebedůvěry
- Rozvíjet u dětí pohybové schopnosti v oblasti jemné a hrubé motoriky.
- Cvičit paměť, postřeh, soustředění
- Vést děti k tvořivosti
- Utvářet pracovní návyky a vztah k práci
- Podporovat iniciativu a spolupodílení se na tvorbě programu
- Rozvíjet u dětí slovní zásobu a fantazii
- Vytváření vztahu k místu, prostředí, ve kterém žijí.
- Nabízet dětem smysluplné využití volného času.

Cílem činností v ŠD je rozvíjení zejména těchto klíčových kompetencí:

1 Komunikativní:

Dítě umí formulovat své myšlenky a názory, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně. Umí naslouchat druhým, vhodně reagovat, zapojovat se do diskuse.

2. Řešení problémů:

Dítě vnímá nejrůznější problémové situace, přemýšlí o nich, hledá vhodná řešení. Snaží se je řešit samostatně. Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.

3. Sociální a personální:

Dítě umí pracovat ve skupině, podílí se na tvorbě pravidel soužití, respektuje druhé, přispívá k upevnování dobrých vztahů ve skupině, v případě potřeby poskytne druhému pomoc nebo o ni požádá. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování.

4. Občanské:

Dítě respektuje přesvědčení druhých, váží si jich, odmítá hrubé zacházení, je si vědomo svých práv a povinností. Rozhoduje se podle dané situace a dokáže podle svých možností

poskytnout účinnou pomoc. Aktivně a tvořivě se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit. Má kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí, chrání své zdraví.

5. Pracovní:

Dítě používá bezpečně a účinně svěřené nástroje, vybavení a materiály. Dodržuje vymezená pravidla, především v souvislosti s bezpečností práce. Dokončí rozdělanou práci. Udržuje kolem sebe pořádek.

6. Učení:

Dítě vybírá vhodné metody a strategie, plánuje, vyhledává a třídí informace, uvádí věci do souvislostí.

7. Trávení volného času:

Dítě se aktivně podílí na tvorbě plánu činností, umí nakládat se svým volným časem, umí si zvolit činnost, má své vyhraněné zájmy a záliby, umí říct ne nevhodným nabídkám.

2. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ V ŠD

Ve ŠD se zaměřujeme především na osobnostní a sociální výchovu. V návaznosti na školní vzdělávací program naší školy se snažíme o rozvoj klíčových kompetencí, ale především o rozvíjení komunikačních a sociálních dovedností.

K dosažení stanovených cílů chceme využívat těchto vzdělávacích strategií:

- **Skupinová práce**
- **Individuální práce**
- **Komunitní kruh**
- **Dramatizace**
- **Práce s knihami, časopisy**
- **Vyprávění, rozhovor**
- **Hra**
- **Soutěže**
- **Práce s internetem, encyklopediemi, mapami**
- **Projekty**
- **Besedy**
- **Kvízy, křížovky, rébusy, doplňovačky**
- **Vycházky**
- **Pohybové aktivity**
- **Odpočinek, relaxace**
- **Praktické dovednosti**

3. TÉMATICKÝ PLÁN ČINNOSTÍ VE ŠD

PODZIM:

Seznámení se školním prostředím, s režimem ŠD /environmentální výchova, osobnostní a sociální výchova/ Vycházky po škole a jejím okolí, pohybové aktivity, komunitní kruh, výtvarné práce na téma naše škola a činnosti v ní. Tvorba pravidel- k čemu slouží, jaká známe /pravidla silničního provozu.../, tvorba vlastních pravidel soužití ve skupině.

Klíčové kompetence: komunikativní, sociální a personální, k učení, pracovní, občanské, k řešení problémů

Bezpečná cesta do školy /environmentální výchova/- jak a kudy chodím nebo jezdím do školy, bezpečnost při chůzi na chodníku, silnici, při jízdě na kole, v autobuse a na zastávkách. Plán cesty, významné orientační body, dopravní značky, setkání s cizími lidmi, chování v dopravních prostředcích.

Klíčové kompetence: komunikativní, občanské, k řešení problémů, pracovní

Kamarádi /osobnostní a sociální výchova/- co je to kamarádství, proč je důležité, seznámení s novými dětmi, pravidla soužití, beseda, komunitní kruh, pohybové hry, dramatizace...

Klíčové kompetence: komunikativní, sociální a personální, občanské

Zážitky z prázdnin /environmentální výchova/- jak jsme se měli o prázdninách, co jsme dělali, kde jsme byli a co zajímavého jsme viděli, beseda, výtvarné činnosti, rozhovor, práce s mapou

Klíčové kompetence: komunikativní, sociální a personální, k trávení volného času

Podzimní tradice a zvyklosti /environmentální výchova, multikulturní výchova, osobnostní a sociální výchova, mediální výchova/- pouštění draků, pečení brambor, ohníčky, porovnávání tradic u nás a ve světě /dušičky, Halloween/, čtení příběhů, výtvarné činnosti, práce s internetem a encyklopediemi...

Klíčové kompetence: komunikativní, sociální a personální, osobnostní, k učení, pracovní, k trávení volného času

ZIMA:

Zimní čas /environmentální výchova/ -zimní zvyky a tradice, dlouhé zimní večery /černé hodinky, svíčky/, pranostiky, zimní hrátky /sněhuláci, bobování, stavby ze sněhu, ledové ozdoby/

Klíčové kompetence: sociální, komunikativní, k trávení volného času

Zimní sporty /osobnostní výchova, multikulturní výchova/- druhy zimních sportů, jak sportujeme u nás a jak jinde, výtvarné činnosti, pantomima, zábavné úkoly a kvízy, aktivní pohyb s hudbou, zumba, relaxace, cvičení na míčích, ping pong

Klíčové kompetence: sociální a personální, k trávení volného času, komunikativní, občanské

Masopust /osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova, multikulturní výchova/- historie a současnost, výroba papírových masek, plesových doplňků, veselí a zpívání, rytmizace, pohyb do rytmu, jednoduchý doprovod, nové písničky

Klíčové kompetence: občanské, sociální a personální, komunikativní, k trávení volného času

Kamarádi /osobnostní výchova/-co je kamarádství, proč je důležité, seznámení s novými dětmi dopisovou formou, píšeme dopis, návštěva pošty, dopisování, volba prezidenta ŠD, soutěže a vědomostní kvízy, dramatizace, komunitní kruh...

Klíčové kompetence: komunikativní, sociální a personální, občanské

Putování za knihou /environmentální výchova, multimediální/-návštěva knihovny, orientace v ní, čteme oblíbenou pohádku, hledáme svou oblíbenou knihu, hlavní hrdina, poslech čteného textu, přespání v ŠD s knihou, vymyšlení pohádek, komunitní kruh, dramatizace, výtvarná činnost, práce s textem...

Klíčové kompetence: komunikativní, sociální a personální, k trávení volného času, občanské, k učení

JARO

Zvířátka na jaře /environmentální výchova/ -probouzení ze zimního spánku, mláďata na jaře a jejich ochrana, ptáci, ptačí hnízda, hmyz a význam včel, jarní práce, květiny, výtvarná činnost, procházka, kvízy a vědomostní testy, beseda s myslivcem

Klíčové kompetence: sociální a personální, k učení, pracovní

Den Země /environmentální výchova/ -ochrana životního prostředí, ekosystém louka, rybník, co na nich žije, léčivé rostliny, Den Země, mandaly z plast. Vršků, třídění odpadů, úklid části obce, beseda, komunitní kruh, výtvarná činnost, pozorování, vycházka

Klíčové kompetence: sociální a personální, občanské, k trávení volného času, pracovní

Očista těla /environmentální výchova/ -vitamíny, zdravý životní styl, potraviny, pitný režim, význam pohybu, stolování, příprava lehkých a zdravých pokrmů, mini kuchařka, beseda 1 pomoc, výtvarná činnost, hry na dané téma, vědomostní kvízy a testy, diskuse, pohybové aktivity

Klíčové kompetence: sociální a personální, k učení, k trávení volného času, občanské, pracovní, komunikativní

Rodina /environmentální výchova/- domov, místo, kde je nám dobře, rodinné zvyky, jak trávíme společně čas, Den matek, práce doma, pomáhání, Den dětí-historie, soutěžní odpoledne, dárek pro děti z MŠ, komunitní kruh, výtvarná činnost, diskuse

Klíčové kompetence: sociální a personální, komunikativní

LÉTO

Koníčky /multikulturní výchova, environmentální výchova, osobnostní, k trávení volného času/ - naše zájmy a záliby, co koho baví a proč, jak lidé trávili volný čas dříve a jak nyní, místní spolky, beseda s hasiči, akce s SDH Albrechtický na školní zahradě, požáry, bezpečnost, diskuse, výtvarná činnost, komunitní kruh, vyprávění

Klíčové kompetence: komunikativní, osobnostní a personální, k volnému času

Dovolená /environmentální výchova, multikulturní výchova/- kam jezdíme na dovolenou, oblíbená místa v ČR, cestování, co s sebou na dovolenou, bezpečnost, setkání s cizími lidmi, dopravní značky, jízda zručnosti na kole, výtvarná činnost, pohybové aktivity, vyprávění, práce s mapou a encyklopediemi, vycházka, práce s časopisy a internetem

4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Dobu, kterou žáci pobývají ve školní družině, mohou využívat k rozvíjení svých vlastních zájmů. Zájmové vzdělávání probíhá v aktivitách, které jsou zpracovány v týdenních plánech vychovatelek a obsahují tyto další činnosti:

Pravidelná činnost

- je dána týdenní skladbou zaměstnání, kterou si každá vychovatelka vytvoří dle věkových složení a rozvrhu žáků

Spontánní činnost

- četba, poslechové činnosti, klidové zájmové činnosti, samostatná četba knih a časopisů, relaxace na koberci, rozhovory s dětmi, spontánní činnost

Odpočinková činnost

- klidové hry a klidové zájmové činnosti (odstranění únavy po obědě).

Rekreační činnosti

- aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, výtvarné a rukodělné, dramatické, přírodovědné a vlastivědné činnosti, hudba, zpěv, tanec.

Zájmové činnosti

- řízená kolektivní nebo individuální činnost, organizované nebo spontánní aktivity.

Příprava na vyučování

- tematické vycházky a didaktické hry.

Příležitostné akce

- významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činnosti – slavnosti, výlety, vycházky

Školní družina není pokračováním vyučování, má svá specifika – odpočinek, rekreaci i zájmové činnosti. Tomu odpovídá i náplň odpoledních činností. Činnosti jsou motivovány potřebami žáků a cíleně mířeny do různých oblastí.

5. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina je umístěna v samostatné podkrovní místnosti, která je nově zrekonstruována, kde žáci mají k dispozici herní koutky a pracovními stoly. Je vybavena výtvarnými pomůckami, hračkami, stolními hrami, stavebnicemi, sportovním náčiním v dostatečném počtu k uspokojení potřeb všech dětí, DVD přehrávač a BTV, kazetový magnetofon, vše je doplněno vkusným, praktickým nábytkem.

K činnosti ŠD a zájmových kroužků (keramika, sportovní hry) jsou k dispozici učebny ZŠ a hřiště. Pro pobyt venku má k dispozici tělovýchovný areál na školní zahradě a další v obci (minigolf, centrum volného času). Pedagogičtí pracovníci budou nadále sledovat další možnosti doplňování a vylepšování materiálních podmínek družiny. Žáci jsou systematicky vedeni k šetrnému zacházení s veškerým zařízením.

Činnost školy a družiny je podporována zřizovatelem – ekonomické i materiální potřeby jsou plně uspokojovány v rámci ročního rozpočtu školy.

6. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Úplata za školní družinu byla stanovena ve výši 100 Kč/ měsíčně, včetně kroužků. Pokud žák navštěvuje jen některé dny, úplata se úměrně krátí. Splatnost k 15. dni daného měsíce u účetní školy nebo bezhotovostním platebním stykem.

7. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Pedagogické působení zajišťují 3 plně kvalifikované vychovatelky (učitelství pro 1. st. ZŠ). Činnost zájmových kroužků- dle aktuálního školního roku, vykonávají vychovatelky ŠD. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou iniciátory a průvodci dětí při nabízených činnostech a bohaté nabídce zájmové činnosti. Navozují jednotlivé činnosti, probouzejí jejich aktivní zájem o různé znalosti a dovednosti, rozvíjejí jejich přirozenou zvědavost, motivují děti k rozvoji jejich osobnosti i zdravých mezilidských vztahů a společně s dětmi výsledky jejich práce hodnotí. Významnou roli hrají pedagogičtí pracovníci v práci s dětmi z méně sociálně podnětného prostředí a jejich začleňování do kolektivu, získávání a zlepšování návyků sebeobsluhy, hygieny, vhodného chování, vyjadřování, kontaktu s jinými dětmi, rozvíjení jejich návyků k učení a práci.

Pedagogičtí pracovníci se snaží vytvářet příznivé sociální klima, vzbuzovat vybranými aktivitami zájem o různé činnosti, podporovat rozvoj sebevědomí a dalších pozitivních stránek osobnosti dětí. Eliminují a řeší sociálně patologické jevy. Spolupracují mezi sebou, vedením školy, preventistou sociálně patologických jevů. Mají právní povědomí a znají bezpečnostní předpisy pro práci s dětmi

8. HODNOCENÍ

Hodnocení jednotlivých činností probíhá většinou formou společné diskuse s dětmi na závěr jednotlivých činností vychovatelkou a to nejen na závěr, ale také v průběhu činností. Někdy provádějí sebehodnocení žáci sami, ve skupině nebo mezi sebou. Měřítkem pro hodnocení činností v naší školní družině je především zájem dětí účastnit se programu, jejich chuť podílet se na vytváření. Dalším měřítkem je také pozorování jednotlivých dětí a jejich vývoje, sledování výsledků jejich práce a spolupráce s TU.

9. PODMÍNKY PRO ČINNOST ŽÁKŮ SE SPECIÁLNĚ VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Stupeň postižení žáků navštěvujících školní družinu i vzdělávání a výchova mimořádně nadaných žáků nevyžaduje vytvoření speciálních podmínek. Je zajištěna jejich plná integrace:

- individuální přístup
- příjemné a podnětné prostředí bez rušivých vlivů
- rozdělení pracovních úkolů na dílčí části
- vybavení didaktickými pomůckami
- aktivity zaměřené na rozvoj osobnosti
- děti nejsou předem „nálepkovány“
- cílené vyhledávání oblastí, v nichž je dítěte úspěšné
- různorodá nabídka činností
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- možnost podílet se na tvorbě program
- spolupráce s rodiči
- spolupráce s ostatními pedagogy
- spolupráce s místní komunitou

10. BEZPEČNOST PŘI ČINNOSTECH VE ŠD

Ve školní družině vychovatelka při všech činnostech dbá na bezpečnost dětí (nejen fyzickou, ale také sociální a emocionální) a na předcházení rizikovým situacím nebo úrazům. Vede děti k odpovědnosti za své chování, svou bezpečnost i bezpečnost ostatních účastníků při jednotlivých činnostech

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- vhodná struktura činností a skladba zaměstnání
- dodržování pitného režimu
- zdravé prostředí užívaných prostor (vlastní vybavené prostory, odpovídající osvětlení, teplota, větrání, velikost nábytku aj.)
- bezpečné pomůcky
- ochrana účastníků před úrazy

11. PODMÍNKY PRO PŘIHLAŠOVÁNÍ A ODHLAŠOVÁNÍ ŽÁKŮ

- Školní družina je určena pro žáky 1. stupně ZŠ. O přijímání rozhoduje ředitelka školy. ŠD se naplňuje do výše kapacity (tj. do 25 žáků).
- Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno po dobu 10 měsíců daného školního roku.
- Odchod žáků z družiny se řídí požadavky rodičů na *Zápisním listku*. Aktuální změna nebo nepřítomnost je doložena písemnou formou.
- O ukončení vzdělávání ve ŠD smí požádat písemnou formou zákonný zástupce dítěte.
- Pobyt žáků a vzájemné předávání jsou organizačně zajištěny.
- Družina nezodpovídá za bezpečnost žáků v případě jeho samovolného odchodu bez písemného sdělení rodičů nebo vědomí vychovatelky.
- Školní družina dodržuje **Vnitřní řád** školní družiny.

12. PRÁVA A POVINNOSTI DĚTÍ

- Užívat spontánně celé prostředí školní družiny při dodržení smluvených pravidel
- Nerušit svým jednáním ostatní, pokud volí jinou činnost
- Podílet se na plánování a vytváření programu
- Rozhodovat o společných záležitostech
- Vyjadřovat svůj názor, naslouchat jiným, hledat společná řešení
- Podílet se na vytváření a respektování pravidel soužití

13. PRAVIDLA SOUŽITÍ V NAŠÍ ŠD

- Neopouštět ŠD bez domluvy s vychovatelkou
- Dodržovat hygienu
- Neničit věci, práci a úsilí jiných
- Vracet věci na své místo
- Nekřičet, používat vhodná slova
- Umět požádat o pomoc, poděkovat
- Neublížovat si, ale pomáhat, je-li potřeba
- Při neshodě vyjednávat
- Důvěra, pravdivost, naslouchat druhým

Obsah tohoto dokumentu není uzavřen a bude průběžně doplňován.

Tento dokument vypracovala Mgr. Zuzana Faldynová, koordinátor ŠVP a ředitelka školy

Platnost od 1.9.2021

Kateřina Bolechovská - vychovatelka

Mgr. Jana Kranichová – vychovatelka

Mgr. Hana Růžová - vychovatelka